

Sygn. I C 52/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2020 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR del. Joanna Krzyżanowska
Protokolant:	St. sekretarz sądowy Beata Cichosz

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2020 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa Powiatu (...)

przeciwko (...) z siedzibą w S.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

1. pozbawia wykonalności w całości tytuł wykonawczy w postaci Decyzji Starosty (...) z dnia 10.04.2013 r. (...) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z dnia 22.01.2015 r. w sprawie (...);
2. zasądza od pozwanego (...) z siedzibą w S. na rzecz powoda Powiatu (...) kwotę 28.319 zł (dwadzieścia osiem tysięcy trzysta dziewiętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sygn. akt I C 52/15

UZASADNIENIE

Powód – Powiat (...) wniósł pozew przeciwko (...) z siedzibą w S. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci decyzji Starosty (...) z dnia 10.04.2013 r., (...) zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w C. z dnia 22.01.2015 r. sygn. akt (...) w całości. Na uzasadnienie wskazał, że na mocy Umowy o Współpracę z dnia 18.04.2013 r., zawartej w formie aktu notarialnego, (...) (później – (...) sp. z o. o. sp k. a.) zobowiązała się do partycypowania w kosztach wykonania projektu pod nazwą „Przebudowa ulicy (...) wraz ze skrzyżowaniem z ulicami (...) oraz przebudowa ulicy (...) wraz ze skrzyżowaniem z ulicą (...) w C.” w postaci przekazania na rzecz dłużnika wkładu finansowego w wysokości 1.840.000 zł. Jednocześnie V. na mocy ostatecznej decyzji Starosty (...) z dnia 10.04.2013 r. przyznano odszkodowanie za nieruchomością przejętą na cele inwestycji w kwocie 278.024 zł. Na mocy par 2 ust. 2 Umowy o Współpracę strony postanowiły, iż kwota, którą V. miała zapłacić powodowi ulegnie obniżeniu o kwotę odszkodowania. Tak więc należy przyjąć, że strony ustaliły, iż potrąca swoje należności w momencie gdy staną się one wymagalne. Stosownie do postanowień par 2 ust. 2 oraz par 2 ust. 7 Umowy o Współpracę przekazanie środków pieniężnych nastąpi w terminie 30 dni licząc od przedłożenia wniosku o dokonanie przelewu w odniesieniu do środków kwalifikowanych bądź w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury w odniesieniu do środków niekwalifikowanych. Wnioskiem z dnia 22.07.2013 r. doręczonym 23.07.2013 r. powód wezwał V. do dokonania przelewu na łączną kwotę 252.010 zł informując jednocześnie, że po upływie terminu 30

dni powód dokona potrącenia tej kwoty z wierzytelnością V.. Oświadczenie o potrąceniu powód złożył 22.08.2013 r. dokonując potrącenia wierzytelności w kwocie 278.024 zł przysługującej V. ze swoją wierzytelnością w kwocie 252.010 zł. Kolejny wniosek z dnia 07.08.2013 r. dotyczył kwoty 416.532,21 zł i zawierał jak poprzednio informację, że po upływie 30 dni powód dokona potrącenia. Oświadczeniem z dnia 02.10.2013 r. doręczonym 17.10.2013 r. powód potrącił pozostałą część wierzytelności przysługującej spółce w kwocie 26.014 zł ze swoją wierzytelnością w kwocie 114.554,24 zł wskutek czego wierzytelność spółki uległa umorzeniu w całości. Pomimo tego spółka wystąpiła do sądu o nadanie klauzuli wykonalności i wszczęła postępowanie egzekucyjne. Następnie – w wyniku działań powoda cofnęła wniosek o wszczęcie egzekucji i przelała wierzytelność na rzecz innego podmiotu. Nabywca wierzytelności – pozwana spółka - uzyskała klauzulę na swoją rzecz i wszczęła egzekucję.

Pozwana – (...) z siedzibą w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości. Podniósł, że roszczenia jakie powód przedstawił do potrącenia wynikają z umowy, która jest nieważna. Argumentował, że umowa ta nie stanowi samodzielnej regulacji praw i obowiązków stron, bowiem odnosi się do wcześniej zawartego pomiędzy stronami oraz Gminą C. porozumienia. Powód w innym postępowaniu przyznał, że porozumienie z dnia 28.09.2012 r. nie obowiązywało w momencie zawarcia umowy z dnia 18.04.2013 r. Tym samym wg pozwanej brak było możliwości złożenia skutecznego oświadczenia o potrąceniu roszczeń mających wynikać z umowy z dnia 18.04.2013 r. skoro umowa ta wszelkie świadczenia wywodzi z treści porozumienia z dnia 28.09.2012 r., które zarówno w ocenie powoda jak i pozwanego nie obowiązywało w momencie zawarcia umowy z dnia 18.04.2013 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28.09.2012 r. Powiat (...), (...) zawarły Porozumienie – Umowę Partnerską dotyczącą współpracy przy realizacji przedsięwzięcia pod nazwą „Przebudowa ulicy (...) wraz ze skrzyżowaniem z ulicami (...) oraz przebudowa ulicy (...) wraz ze skrzyżowaniem z ulicą (...) w C.”. Umowa uległa rozwiązaniu bez ujemnych skutków prawnych dla każdej ze stron wobec niewykonania przez (...) obowiązku z § 6 pkt 1 umowy.

(bezsporne, nadto dowód: porozumienie z dnia 28.09.2012 r. - k. 137 – 141)

Decyzją Starosty (...) z dnia 10.04.2013 r. (...) ustalono odszkodowanie od Powiatu (...) dla (...) w wysokości 278.024 zł.

(bezsporne, nadto dowód: decyzja – k. 41)

W dniu 18.04.2013 r. (...) zawarli umowę o współpracę, w której powołano się na porozumienie – umowę partnerską z 2012 r. W § 2 wskazano, że przekazanie środków przez spółkę nastąpi na zasadach określonych w § 4 porozumienia – umowy partnerskiej. Przekazanie środków miało nastąpić w terminie 30 dni kalendarzowych od dnia przedłożenia przez Powiat wniosku o dokonanie przelewu przez Spółkę. Strony postanowiły, że kwota środków, które będą ulegały przekazaniu przez spółkę, ulega obniżeniu o kwotę odszkodowania należnego spółce na mocy decyzji Starosty (...) z dnia 10.04.2013 r. tj. o kwotę 278.024 zł.

(bezsporne, nadto dowód: umowa o współpracę – k. 45 – 51)

W dniu 18.07.2013 r. do KRS wpisano zmianę nazwy (...) na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo – akcyjna.

(bezsporne, nadto dowód – informacje z KRS)

W dniu 22.07.2013 r. Powiat (...) wystosował do (...) wniosek o dokonanie przelewu kwoty 65.431,65 zł i 186.578,35 zł (łącznie 252.010 zł) w terminie 30 dni. Poinformowano jednocześnie, że po upływie 30 dni Powiat dokona potrącenia powyższych kwot z wierzytelności przysługującej (...) względem Powiatu (...) z tytułu odszkodowania za przejęte użytkowanie wieczyste. Wniosek z załącznikami w postaci faktur spółka odebrała 23.07.2013 r.

(bezsporne, nadto wniosek z dowodem doręczenia – k. 53 – 55, zeznania przedstawiciela pozwanej – k. 490)

W dniu 07.08.2013 r. Powiat (...) wystosował do (...) kolejny wniosek o dokonanie przelewu kwoty 114.554,24 zł i 301.977,97 zł w terminie 30 dni. Poinformowano jednocześnie, że po upływie 30 dni Powiat dokona potrącenia kwoty 26.014 zł z wierzytelności przysługującej (...) względem Powiatu (...) z tytułu odszkodowania za przejęte użytkowanie wieczyste. Wniosek z załącznikami w postaci faktur spółka odebrała 02.09.2013 r.

(bezsporne, nadto wniosek z dowodem doręczenia – k. 56 – 58, zeznania przedstawiciela pozwanego – k. 490)

Pismem z dnia 22.08.2013 r., doręczonym w tym samym dniu spółce (...) s k-a, Powiat (...) dokonał potrącenia wierzytelności przysługującej spółce w kwocie 278.024 zł do kwoty 252.010 zł w związku z wierzytelnościami które przysługują Powiatowi (...) względem spółki. Powołał się przy tym na wierzytelności wymienione we wniosku o dokonanie przelewu z dnia 22.07.2013 r.

(bezsporne, nadto dowód: oświadczenie o potrąceniu z 22.08.2013 r. wraz z dowodem doręczenia - k. 59 -62)

Pismem z dnia 02.10.2013 r., doręczonym w dniu 17.10.2013 r. spółce (...) s k-a, Powiat (...) dokonał potrącenia wierzytelności przysługującej spółce w kwocie 278.024 zł do kwoty 26.014 zł w związku z wierzytelnościami które przysługują Powiatowi (...) względem spółki. Powołał się przy tym na wierzytelności wymienione we wniosku o dokonanie przelewu z dnia 07.08.2013 r.

(bezsporne, nadto dowód: oświadczenie o potrąceniu z 22.08.2013 r. wraz z dowodem doręczenia - k. 63 – 66)

Pismem z dnia 10.04.2014 r. (...) w C. złożyła Powiatowi S. oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. W uzasadnieniu spółka wskazała, że wg niej strony zawierając umowę o współpracy działały w mylnym przekonaniu, że Porozumienie – Umowa Partnerska z dnia 28.09.2012 r. nie uległa rozwiązaniu.

(dowód: pismo Spółki – k. 145-147, pismo Powiatu (...) – k. 148)

Umową przelewu z dnia 30.10.2014 r. (...) sp. z o. o. spółka komandytowo – akcyjna zbyła wierzytelność przysługującą jej względem Powiatu (...) na rzecz (...) w S..

(bezsporne, nadto pismo Komornika – k. 73)

Komplementariuszem reprezentującym (...) sp. z o. o. spółkę komandytowo – akcyjną jest (...) sp. z o. o. Prezesem jednoosobowego zarządu (...) sp. z o. o. jest M. S.. Również jedynym komplementariuszem reprezentującym spółkę (...) jest M. S..

(bezsporne, nadto informacje zawarte w Krajowym Rejestrze Sądowym)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie bezsporny był szereg okoliczności faktycznych, na których oparte zostało powództwo. Strony nie kwestionowały zawarcia Porozumienia – Umowy Partnerskiej z dnia 28.09.2012 r., jej treści ani faktu, że uległa rozwiązaniu na mocy § 6 ust. 4. Nie budziło też wątpliwości stron ani zawarcie umowy o współpracę z dnia 18.04.2013 r. ani jej treść i wynikające z niej obowiązki. Pozwany nie kwestionował też że powód doręczył spółce wnioski o dokonanie przelewu wraz z fakturami, ani że ostatecznie Powiat złożył oświadczenia o potrąceniu i doręczył je V. sp z o. o. spółce komandytowo – akcyjnej.

Pozwany podnosił jedynie, że umowa z dnia 18.04.2013 r. była nieważna, gdyż opierała się na umowie która uległa rozwiązaniu, że spółka (...) uchyliła się od skutków prawnych tej umowy uznając, że zawarła ją pod wpływem błędu

oraz że potrącenie należności Powiatu (...) z należnościami (...) sp. z o. o. spółki komandytowo – akcyjnej wymagało dla swej skuteczności formy postanowienia w trybie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W toku zeznań, po upływie terminów do złożenia ostatecznych argumentów i wniosków dowodowych przedstawiciel pozwanej powołał się na odwołanie darowizny dokonane przez (...) sp. z o. o. spółkę komandytowo – akcyjną. Argument ten poza tym, że był spóźniony, nie został poparty żadnym dowodem.

Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Rolą powoda w niniejszym postępowaniu było więc wykazanie, że obie wierzytelności istniały i że złożono skuteczne oświadczenia o potrąceniu.

Pozwany natomiast udowodnić winien nieważność umowy, wystąpienie przesłanek błędu i nieskuteczność lub nieważność dokonanego przez Powiat potrącenia ewentualnie skuteczne odwołanie darowizny.

Wszystkie okoliczności, na których oparte było powództwo były w zasadzie bezsporne, a jeżeli nawet w pismach procesowych pozwany podnosił jakieś wątpliwości, to zostały one rozwiane przez treść zeznań M. S.. Pomimo bowiem, że do pozwu ani dalszych pism procesowych nie załączono faktur, jakie miały być załączone do wniosków o wypłatę, słuchany w charakterze strony M. S. potwierdził, że je otrzymał.

Nie mógł się ostać podnoszony przez pozwaną spółkę główny argument o nieważności Umowy o Współpracę z dnia 18.04.2013 r. Nie stanowi bowiem przyczyny nieważności fakt, że umowa odwołuje się do wcześniej zawartego Porozumienia. Brak jest w systemie zakazu odwoływania się do innych zawartych wcześniej umów, dokumentów czy opracowań. Zasada swobody umów oznacza bowiem między innymi, że strony mogą kształtować treść swoich kontraktów dowolnie, o ile nie jest to wprost zakazane. Nie jest też prawdą, jak wskazano w odpowiedzi na pozew, że umowa o współpracę wszelkie świadczenia wywodzi z treści porozumienia z dnia 28.09.2012 r. Przeciwnie – w umowie o współpracę powołano się jedynie na opis projektu i obowiązek przekazania wkładu finansowego o którym była mowa w porozumieniu. Zasady i wysokość świadczeń do których zobowiązana była (...) oraz rodzaj zabezpieczeń regulowała natomiast na nowo Umowa o (...). Podkreślić przy tym należy, że wcześniejsze porozumienie nie zostało nigdy uznane za nieważne. Kontrakt ten wygasł z przyczyn określonych przez same strony, toteż niezrozumiałe jest twierdzenie jakoby powołanie się na jego zapisy pociągało za sobą nieważność nowej umowy.

Zarówno treść nowego kontraktu jak i okoliczności towarzyszące jego zawarciu wskazują przy tym, że strony zawarły Umowę o Współpracę nie tylko zdając sobie sprawę z wygaśnięcia wcześniejszego Porozumienia, ale wręcz właśnie dlatego, że wcześniejsza umowa wygasła. Obie strony wyrażały bowiem wolę kontynuowania współpracy we wspólnym realizowaniu zadania i wobec wygaśnięcia pierwszej umowy postanowiły zawrzeć kolejną, na nowych warunkach.

Przyczyną nieważności nie mógł być też, jak twierdziła pozwana, „brak dostatecznie skonkretyzowanej podstawy prawnej do przekazania środków (...) sp. z o. o. (...) na cel publiczny jakim jest budowa drogi”. Błędne jest bowiem założenie, że każda umowa musi mieć umocowanie w przepisach prawa. Z powoływanej już wcześniej zasady swobody umów wynika, że strony mogą zawrzeć każdą umowę jeżeli tylko nie jest to zabronione. Nie istnieje wymóg powołania się na konkretny zapis ustawowy przy zawieraniu umów. Przeciwnie – strony mogą dowolnie kształtować swoje zobowiązania, o ile tylko nie naruszają one bezwzględnie obowiązujących przepisów. Strona powodowa natomiast taką podstawę wskazała jako art. 3 ust 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o finansowaniu infrastruktury transportu lądowego, z którego wynika, że budowa, przebudowa, remont, utrzymanie i ochrona dróg publicznych mogą być realizowane przy udziale środków rzeczowych i pieniężnych świadczonych przez osoby fizyczne i osoby prawne, krajowe i zagraniczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego .

Nie prowadzi także do uznania przedmiotowej umowy za nieważną brak kontrasygnaty skarbnika powiatu, na jaką powołuje się pozwana. Zgodnie bowiem z art. 48 ust 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań majątkowych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika powiatu lub osoby przez niego upoważnionej. Literalne brzmienie ust. 3 art. 48 ustawy z

dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1868 ze zm.) wskazuje, iż od kontrasygnaty uzależniona jest skuteczność czynności, a nie jej ważność. Kontrasygnata skarbnika nie jest bowiem oświadczeniem woli w rozumieniu prawa cywilnego i jej brak w chwili zawarcia umowy nie czyni tej czynności prawnej nieważną (wyrok SA w S. z dnia 30.07.2015 r, (...)) Po drugie – analiza prowadzi do wniosku, że treść umowy o współpracę nie kreuje żadnych zobowiązań majątkowych Powiatu (...) w stosunku do (...) sp. z o. o. spółki komandytowo - akcyjnej.

Nie mogło być również uznane za skuteczne noszące datę 10.04.2014 r. oświadczenie spółki (...) o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli wyrażonego w treści umowy o współpracę z 18.04.2013 r. Spółka jako podstawę uchylenia się od skutków prawnych wskazywała bowiem błąd polegający na mylnym wyobrażeniu, że Porozumienie – Umowa Partnerska nie uległa rozwiązaniu. Zgodnie z art. 84 § 1 kc w razie błędu co do treści czynności prawnej można uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia woli. Jeżeli jednak oświadczenie woli było złożone innej osobie, uchylenie się od jego skutków prawnych dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy błąd został wywołany przez tę osobę, chociażby bez jej winy, albo gdy wiedziała ona o błędzie lub mogła z łatwością błąd zauważyć.

Nie sposób uznać, że „błąd” na który powołuje się spółka jest błędem **co do treści czynności prawnej**. Spółka bowiem powołuje się na fakt, że nie zdawała sobie sprawy z tego, że Porozumienie wygasło, choć była to okoliczność która wynikała wprost z § 6 tego aktu, a w dodatku zależała od działań/zaniechań samej spółki. Jak wynika z powyższego – brak świadomości co do wygaśnięcia umowy wynikał więc nie z błędu, a z niezbyt uważnego zapoznania się przez przedstawiciela spółki z treścią Porozumienia. Strona nie może uchylić się od skutków prawnych zawartej umowy tylko dlatego, że nie przeczytała dokładnie jej postanowień.

Merytorycznie więc oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych złożone przez (...) nie mogło wywołać zamierzonych skutków prawnych.

Dodatkowo należy wskazać, że zostało ono złożone w piśmie z dnia 10.04.2014 r., czyli już po dokonaniu skutecznego potrącenia przez Powiat (...). Na skutek dokonanego potrącenia obie wierzytelności uległy umorzeniu do wysokości wierzytelności niższej, toteż ewentualne uchylenie się od skutków prawnych mogłoby być skuteczne tylko w odniesieniu do pozostałej po umorzeniu wierzytelności Powiatu S..

Na marginesie tylko należy dodać, że pozwana wraz ze złożonym do akt odpisem oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych z 10.04.2014 r. nie złożyła dowodu doręczenia. Potwierdzeniem, że treść oświadczenia dotarła do adresata miało być pismo Powiatu (...) z dnia 17.04.2014 r., w którym powód nawiązuje do pisma spółki z dnia 10.04.2014 r. Z pisma Powiatu wynika jednak, że oświadczenie spółki o uchyleniu się od skutków prawnych jest pozbawione uzasadnienia, co budzi wątpliwości co do autentyczności przedstawionego przez pozwanego odpisu pisma spółki, gdyż zawiera ono uzasadnienie.

Kolejny zarzut pozwanej oparty był na twierdzeniu, że wierzytelność mogła zostać potrącona wyłącznie na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w przewidzianym tą ustawą trybie postępowania. Analiza zapisów ww ustawy prowadzi jednak do wniosku, że również i ten zarzut nie jest uzasadniony.

Zgodnie bowiem z art. 62 ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych zobowiązania z tytułu należności, o których mowa w art. 60 - niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym, oraz zobowiązania wraz z odsetkami za zwłokę stanowiące dochód budżetu państwa podlegają, na wniosek zobowiązanego, potrąceniu z wzajemnej, bezspornej i wymagalnej wierzytelności zobowiązanego wobec Skarbu Państwa.

Niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym zostały zdefiniowane w art. 60 ww ustawy jako dochody budżetu państwa, dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego albo przychody państwowych funduszy celowych.

Nie ulega wątpliwości, że należności jakie (...) sp. z o. o. (...) miała uiścić na podstawie umowy o współpracę z dnia 18.04.2013 r. nie stanowiły niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym wynikały bowiem z umowy cywilnoprawnej.

Dodatkowo – wierzytelność jaka przysługiwała (...) sp. z o. o. spółce komandytowo - akcyjnej nie była wierzytelnością wobec Skarbu Państwa, a wobec Powiatu (...).

W żaden sposób potrącenie należności wynikających z umowy o współpracę z wierzytelnościami przysługującymi spółce z Decyzji Starosty (...) nie podlegało reżimowi ustawy o finansach publicznych.

Podobnej oceny skuteczności dokonanego potrącenia dokonał organ administracji – Naczelnik Urzędu Skarbowego w C. w decyzji z dnia 13.11.2019 r. Z uzasadnienia tej decyzji wynika bowiem wprost, że potrącenie (kompensata), o którym mowa w umowie o współpracy z dnia 18.04.2013 r. nie nastąpiło w trybie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zastosowanie w tym zakresie mają przepisy kodeksu cywilnego. Decyzja ta została utrzymana w mocy decyzją Dyrektora I. Administracji Skarbowej w G. z dnia 29.07.2020 r.

Nie mógł się również ostać argument pozwanej Spółki że należności wynikające z Umowy o (...) są nieistniejące wobec prawomocnego orzeczenia Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 5 kwietnia 2017 r. (wydanego w sprawie (...) Sądu Okręgowego w G.), pozbawiającego wykonalności tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego z dnia 18.04.2013 r. zawierającego Umowę o Współpracę opatrzonego klauzulami wykonalności przez sąd. Przyczyną pozbawienia wykonalności były bowiem wyłącznie względy formalne dotyczące sformułowania terminu do którego wierzyciel może wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności. Sąd Apelacyjny w G. zastrzegł przy tym, że rozstrzygnięcie to nie przesądza o nieistnieniu zobowiązania wynikającego z przedmiotowego aktu notarialnego, lecz jedynie pozbawia wierzyciela osobistego możliwości przeprowadzenia egzekucji wprost z tego aktu na podstawie art. 777 § 1 pkt 5 kpc. Wyrok ten nie miał więc charakteru prejudycjalnego dla niniejszej sprawy.

W trakcie składania zeznań za stronę pozwaną na rozprawie w dniu 29.10.2018 r. M. S. podniósł jeszcze jeden, nowy argument informując, że 01.10.2013 r. spółka (...) sp. z o. o. (...) złożyła oświadczenie o odwołaniu darowizny i pismo to zostało złożone w Starostwie.

Argument ten przede wszystkim był spóźniony. Biorąc bowiem pod uwagę, że M. S. był osobą reprezentującą zarówno spółkę (...) sp. z o. o. (...) jak i pozwanego, okoliczność ta musiała być mu znana od początku. Zarządzeniem z dnia 10.08.2017 r. określono pełnomocnikom stron termin 14 dni na złożenie ostatecznych argumentów i wniosków w niniejszej sprawie związanych z zakończeniem sprawy (...) Sądu Okręgowego w G. pod rygorem zwrotu i pominięcia. Termin ten upłynął bezskutecznie z dniem 15.09.2017 r., gdyż w piśmie złożonym 15.09.2017 r. pełnomocnik pozwanego tego argumentu nie przytoczył. Argument powinien więc zostać pominięty.

Na marginesie tylko należy dodać, że twierdzenie o odwołaniu darowizny nie dość, że spóźnione to było całkowicie gołosłowne i nieudowodnione. Pozwana nie przedstawiła żadnych dokumentów, z których złożenie takiego oświadczenia miałyby wynikać, a strona powodowa nie potwierdziła tego zdarzenia. M. S. nadto nie tylko nie udowodnił, ale nawet nie powołał i nie uzasadnił przesłanek odwołania darowizny, które reguluje art. 896 kc. Nie bez znaczenia jest też deklarowany termin odwołania darowizny. M. S. składając zeznania przyznał, że do odwołania doszło po doręczeniu mu oświadczenia o potrąceniu. Oznaczałoby to, że spółka odwołała darowiznę po jej dokonaniu, a to dla swej skuteczności wymaga wypełnienia przesłanki dot. rażącej niewdzięczności obdarowanego (art. 898 par 1 kc). Przesłanki tej również nie wykazano, ani nawet nie powołano.

Skoro więc umowa o współpracy z dnia 18.04.2013 r. była ważna, należności jakich zgodnie z umową zażądał powód – stały się wymagalne. Wobec potwierdzonego przez organy administracji braku podstaw do uznania, że potrącenie na jakim powód opiera swoje roszczenie powinno nastąpić w trybie administracyjnym, należało uznać, że właściwym trybem był tryb cywilnoprawny przewidziany w art. 498 kc. Z przepisu tego wynika, że gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Potrącenia dokonywa się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili,

kiedy potrącenie stało się możliwe. Oznacza to, że na skutek oświadczenia o potrąceniu obie wierzytelności uległy umorzeniu do wysokości wierzytelności niższej w chwili, gdy późniejsza wierzytelność stała się wymagalna. Późniejsze były wierzytelności Powiatu (...) wynikające z wniosków o wypłatę środków, które stały się wymagalne odpowiednio: z upływem 22 sierpnia 2013 r. (co do kwoty 252.010 zł) i z upływem 2 października 2013 r. (co do kwoty 416.532,21 zł). Do umorzenia ostatniej części wierzytelności spółki (...) sp. z o. o. (...) względem Powiatu (...) z tytułu decyzji Starosty (...) z dnia 10 kwietnia 2013 r. doszło więc 3 października 2013 r.

Nie mogło być skuteczne zbycie przez V. sp z o. o. spółkę komandytowo - akcyjną na rzecz (...) wierzytelności wynikającej z decyzji Starosty (...) w dniu 30.10.2014r., gdyż w tej dacie wierzytelność ta nie istniała. Nikt nie może bowiem przenieść na inną osobę więcej praw niż sam posiada zgodnie z zasadą *nemo plus iuris in alium transferre potest quam ipso habet*.

Z tej samej przyczyny wypełnione zostały przesłanki żądania pozwu, w którym powód w drodze powództwa żąda pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności, gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (vide art. 840 par 1 pkt 1 kpc).

W dacie kiedy decyzji Starosty (...) nadana została orzeczeniem sądu klauzula wykonalności tj. 28.10.2014 r. obowiązek zapłaty z niej wynikający już nie istniał. Tym bardziej więc nie istniał w dniu dokonania przelewu rzekomej wierzytelności na pozwaną spółkę (30.10.2014 r.), co sprawia, że klauzula nadana na rzecz (...) w dniu 22.01.2015 r. pozbawiona była podstaw.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 498 § 1 i 2 kc oraz art. 840 § 1 pkt 1 kpc należało orzec jak w punkcie 1. wyroku.

W punkcie 2. orzeczono o kosztach postępowania w oparciu o art. 98 kpc wyrażający zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Na zasądzone koszty złożyła się opłata od pozwu – 13.902 zł, wynagrodzenie pełnomocnika wg stawek obowiązujących na dzień wniesienia pozwu – 14.400 zł uwzględnione w dwukrotnej stawce minimalnej z uwagi na czas trwania i stopień skomplikowania sprawy, koszt opłaty skarbowej od pełnomocnictwa – 17 zł .